

Zomer in Gent

Lepelaars

Georde fuut

Hier komen de waarnemingen van eind mei tot half augustus. De grote 'ontoegankelijke' plas te Doornzele kaapt weer het gros van de waarnemingen weg. Het is nu éénmaal zo dat we nog nooit een dergelijk groot waterrijk gebied gehad hebben in de zomer. Met onze nieuwssite (www.natuurpuntgent.be) stromen de waarnemingen binnen als nooit tevoren. Ik bedank alle mensen die op deze wijze voldoende voer verzamelden voor dit artikel!

GEERT SPANOGHE

Watervogels

Net zoals verleden jaar zaten er op Doornzele veertig paartjes *georde fuut*. In totaal kwam er hiervan één (u leest het goed) jong groot. Dit was voornamelijk te wijten aan het overstromen van de nesten door hevige regen in mei en juni. Op de terreinen van de suikerfabriek te Moerbeke hadden er van de elf koppels minstens zes jongen. De enige andere plaatsen waar *georde futen* werden gezien waren het spaarbekken van Kluizen (zeven exemplaren op 30 juli en acht exemplaren op 4 augustus) en de zandwinning te

Lochristi (één juveniel op 3 augustus). De *fuut* haalt hoge aantallen op Kluizen:

132 stuks op 4 augustus. Deze vogels komen hier hun slagpennen ruien. Omdat zij dan enkele weken niet kunnen vliegen, zoeken zij rustige gebieden op.

Aalscholvers zie je tegenwoordig overal. De grootste aantallen werden geteld op de plas te Doornzele: tot zeventig exemplaren in juni, tot tachtig in juli en meer dan honderd in augustus. Op het spaarbekken te Kluizen worden er regelmatig meer dan vijftig geteld in dezelfde periode.

Op de terreinen van de suikerfabriek te Moerbeke werden dit jaar veertig nesten geteld. De kolonie te Vinderhout bleef wegens ontoegankelijkheid ongeteld! Vermoedelijk gaat het hier om zo'n dertig nesten.

Om *kleine zilverreigers* te zien moest je dan weer naar Doornzele: van eind mei tot eind juli één à drie exemplaren, vanaf 30 juli tot zes en na 10 augustus nog tot vier. Op 17 augustus zat er ook één te Lochristi, in het gezelschap van een *grote zilverreiger*! Diezelfde dag zat er bovendien ook een *grote zilverreiger* te Doornzele! Op 2 en 3 augustus

had hier trouwens ook al een grote zilverreiger gepleisterd. Ook *purperreigers* werden gezien te Doornzele: één juveniel op 25 juli en weer één juveniel vanaf 10 augustus, met twee exemplaren op 15 augustus. Eén *kwak* pleisterde van 21 mei tot ten minste 12 juni te Assenede (Albertpolder).

Lepelaars waren bijna ononderbroken aanwezig te Doornzele met als maandmaxima: acht exemplaren op 1 juni, twaalf vanaf 25 juli en 23 op 13 augustus.

Op 19 juli werd een *ooievaar* gezien aan de afrit van de autosnelweg te Gentbrugge, op 27 juli ook één te Wachtebeke (Vier Uitersten). Een leuke waarneming was deze van drie kort pleisterende *zwarte ooievaars* in de Bourgoyen te Gent. Op hetzelfde moment vloog er bovendien één in zuidelijke richting te Eke.

Op de plas te Doornzele zaten op 1 juni maximaal 26 *knobbelzwanen* in het gezelschap van twee *zwarte zwanen* en een hybride tussenvorm van zwarte en knobbelzwaan. Deze laatste hybride is één van de weinige zwanen die er eind augustus nog zat.

Vanaf 18 juli zat in Doornzele een *smient* en werden ook twee *pijlstaarten* gezien tijdens de volledige juni-maand. Vanaf 28 juli zat er weer één pijlstaart. Op deze plas zaten op 22 juli voor het eerst tien *zomertalingen* en later, op 3 augustus, 31 exemplaren. Vanaf half juni verschenen hier weer *wintertalingen*: negen exemplaren op 20 juni en later tot veertig op 1 augustus. Op 25 juli zaten hier ook

Slechtvalk op de St.-Baafskathedraal

tachtig *slobeenden*. We verwachten echter honderden exemplaren in september. Op 25 mei zaten er 330 *wilde eenden*, een aantal dat daarna niet meer gehaald werd. Het grootste aantal *kuifeenden* was eens niet op Doornzele maar op het spaarbekken te Kluizen: 158 exemplaren op 4 augustus. Het mannetje *nonnetje* te Doornzele, nu bruin in plaats van zwart-wit, betreft nog altijd dezelfde ontsnapte vogel met gele kleuring.

Roofvogels

Wespendieven werden regelmatig gezien te Wachtebeke, in de Scheldevallei en boven de nabijgelegen bossen rond Munte. Zwervende of al trekken de exemplaren werden gezien boven de Bourgoyen, het Leeuwenhof en te Doornzele. Van de *bruine kiekendief* kunnen we telkens een broedgeval op zowel de Ethylvlakte als op Sidmar (Sint-Kruis-Winkel) melden. Er werden geen *grauwe kiekendieven* gezien maar wel twee *blauwe kiekendieven*: een juveniel (!) over Merelbeke op 20 juli en een rondvliegend wijfje op 22 juli te Wachtebeke. Dat er in de zomermaanden meer blauwe dan grauwe kiekers bij ons worden gezien, is overigens normaal. Minstens drie verschillende *visarenden* werden gezien te Doornzele: één van 27 juli tot 2 augustus (onregelmatig pleisterend), één exemplaar rondcirkelend en noordwaarts trekkend op 11 augustus en een ander een tijdje rondvliegend op 18 augustus.

Slechtvalken zorgden voor de verrassing onder de broedvogels: niet het trouwe koppel te Rodenhuize zorgde voor nakomelingen maar wel een koppel op de oude krachtcentrale te Langerbrugge (twee uitgevlogen jongen) en een koppel op de St.-Baafskathedraal te Gent (één uitgevlogen jong). Behalve van de broedplaatsen kwamen weinig meldingen door van slechtvalken. Zelfs op het zeer prooienrijke Doornzele werden maar enkele waarnemingen gedaan.

Steltlopers & Co

De enige melding van een zingende *kwartel* kwam van Baaigem-kouter in mei en juni! Een roepend *porseleinhoen* werd op 26 juni in 'de Putten' te Melsen gehoord. Hier waren er ook drie zangposten van *waterral*. Vanaf 3 augustus was Doornzele dagelijks

goed voor enkele porseleinhoentjes. Langs de randen van de pitrusstroken kon je vanaf 15 augustus tot vier exemplaren zien lopen. Vermoedelijk zitten hier vijf à tien vogels. Zeer zeldzaam maar helaas niet opgenomen of bevestigd door meerdere waarnemers was het *kleinst waterhoen* dat op 24 en 26 juni kort riep in 'de Putten' te Melsen!

Meerkoeten aller landen verzamelden op de grote plas van Doornzele: 362 op 25 mei, 765 op 16 juni, 980 op 20 juni, 1228 op 18 juli. Vanaf dan daalde het weer: nog maar 852 exemplaren op 25 juli. Op het nog grotere Kluizen zaten er in deze periode maar een vijftigtal.

Er werden eindelijk eens *steltkluten* gezien in de Bourgoyen: vijf exemplaren op 2 juni. Helaas maar één dag aanwezig zodat de trouwe Bourgoyengangers niet eens de kans kregen om deze soort hier eens te bezichtigen. *Scholeksters* verzamelden vlak na het broedseizoen: maximaal 53 exemplaren te Doornzele op 24 juli. De hoogste aantallen *kleine plevertjes* te Doornzele waren: 24 exemplaren op 24 juli, 22 op 1 augustus en 28 op 18 augustus. Er werden nog enkele *bontbekplevieren* waargenomen, maximaal 4 exemplaren op 16 juni en 30 juli. Op 1 juni zat er een koppeltje *strandplevier* te Doornzele, daarna volgde nog één waarneming. Twee *kanoeten* zaten te Doornzele op 25 en 26 mei. Er werden relatief weinig *kleine strandlopers* op terugtrek waargenomen: één exemplaar op 19 en 24 juli, tien op 3 augustus en één op 18 augustus. *Temmincks strandlopers* werden enkel opgemerkt op 22 juli en 18 augustus. *Krombekstrandloper* werd te Doornzele waargenomen op 17 juli en 3 augustus. Deze laatste vogel zat op 4 augustus op Callemansputte te Zelzate. Tussen 24 juli en 20 augustus zaten regelmatig één à twee *bonte strandlopers* te Doornzele. Vanaf 14 juli waren er *kemphanen* te zien op terugtrek, eerst vooral mannetjes in nog gedeeltelijk zomerkleed, daarna ook wijfjes en juvenielen. De zeer lage maxima waren: achttien stuks op 14 juli, zestien op 30 juli en 25 op 3 augustus. Een bijzondere waarneming was die van een *houtsnip* in het Valkenhuisbos van de Bourgoyen op 21 juli. Deze soort kan zeer vroeg broeden. De dichtstbijzijnde broedplaats ligt hier evenwel dertig

Van boven naar onder:
scholekster, bontbekplevier en kemp-
haan (foto's Geert Spanoghe)

kilometer vandaan, of zouden de Vinderhoutse bossen een kans maken? Vanaf juli kwamen *grutto's* pleisteren in Doornzele met als maximum 21 exemplaren op 14 juli. Op 30 juli vlogen hier kortstondig drie *rosse grutto's* rond die terugkeerden in de richting van de Westerschelde. Op Callemansputte te Zelzate kwamen deze zomer *wulpen* en *regenwulpen* slapen: op 22 juli vijftig *regenwulpen* en 220 *wulpen*. Elders ging het om kleine aantallen van beide soorten. De enige *zwarte ruiter*, een juveniel exemplaar, zat van 21 juli tot 3 augustus op Doornzele. Te Doornzele kwamen vier paar *tureluur* tot broeden, waarvan zeker twee paar jongen had. Op 17 juli zaten er veertig *tureluurs*: een overtuigende groep van de Westerschelde. Eind juni

werd een *poelruiter* gemeld op Doornzele, een bijna jaarlijkse zeldzaamheid in het Gentse. Na de laatste voorjaarswaarneming op 1 juni duurde het tot 16 juli eer er weer een *groenpootruiter* werd gezien op Doornzele. De hoogste aantallen hier waren twaalf exemplaren op 25 juli en 18 augustus. Het *witgatje* werd ook in juni en juli bijna dagelijks waargenomen, de maxima te Doornzele waren: tien op 25 juli, twaalf op 1 augustus en vijftien op 7 augustus. Van de *bosruiter* zijn er drie waarnemingen tussen 1 juni en 15 juli. Daarna werd de soort dagelijks gezien met als maxima twintig op zowel 30 juli als 4 augustus te Doornzele. Vanaf 14 juli was de *oeverloper* ook weer dagelijks waar te nemen op alle gebieden met veel water zoals de Blaarmeersen, het Leeuwenhof, de Bourgoyen, langs de Ringvaart en op Lochristi. De maxima te Doornzele waren: twintig exemplaren op 1 augustus en weer op 7 augustus.

Meeuwen en stern

Op 1 juni werd nog één adult zomer *zwartkopmeeuw* gezien te Doornzele, daarna werden er geen meer gemeld, zelfs geen van de broedvogels op de terreinen van Sidmar. Zowel op 1 juni als op 17 juli werd nog één *dwergmeeuw* (eerste zomer) gezien te Doornzele. In de kanaalzone, en vooral weer te Doornzele, werden enkele overzomerende *grote mantelmeeuwen* gezien: maxima waren zes eerste zomers op 9 juni, vier eerste zomers en twee adulten op 21 juli en zeven exemplaren (waarvan weer zes eerste zomers) op 30 juli. *Geelpootmeeuwen* werden gemeld in Doornzele: een tweede zomer op 26 mei en een derde zomer van 30 juli tot 1 augustus, en op Kluizen, adult op 30 juli. Het koppel *visdief* van het Leeuwenhof te Drongen bracht twee jongen groot. In juli vlogen hier regelmatig tot vijf adulten rond. Weeral bijzonder, en de vierde waarneming voor het gebied, was de geringde adulte *reuzenster* die van 16 tot 25 juli onregelmatig in Doornzele zat. Overdag ging hij vermoedelijk vissen op het kanaal of richting Braakman. Een andere zeldzame stern in Doornzele was een eerstewinter *witwangstern* die kortstondig pleisterde met twee *zwarte sterns* op 11 augustus. Op 1 juni werden hier nog eens

zes *zwarte sterns* gezien, met daarna tot 20 augustus nog eens negen waarnemingen van één tot drie vogels. Op 21 juli vlogen ook boven de Tweelingsput te Eke twee *zwarte sterns*.

Van donkere tot bontgekleurde vogels

In het Heidebos te Wachtebeke zaten dit jaar weer *nachtzwaluwen*, begin juni werden zelfs twee zangposten gemeld. Een puik resultaat van het speciaal gevoerde beheer in het Heidebos. Niet zover daarvandaan werd het nog bonter: broedende *bijeneters*!!! Op 2 juni werden eerst tien maar 's avonds zelfs 21 vogels geteld. Verschillende koppels waren toen al hollen aan het graven. Er bleven vijf of zes koppels hangen. Daarvan slaagde helaas maar één koppel erin om twee jongen groot te brengen. Acht vogels (zes adulten en twee juvenielen) bleven tot minstens midden augustus op deze plek. Na de *graszanger* te Doornzele op 20 mei werd er één zingend exemplaar waargenomen te Sint-Kruis-Winkel op 3 augustus. Er werd niet meer *gesnord* in deze periode. We weten dus niet of de voorjaarspleisteraars te Assenede (Rode Geul) en Destelbergen (Scheldemeer) ook broedkoppels voorstelden! Uit de Scheldevallei kwam slechts melding van één broedgeval van *kramsvogel*, nabij 'de Putten' te Melsen. Vanaf 11 juni was ook bij ons de *kruisbekkeninvasie* waarneembaar. De grootste gemelde groep betrof twaalf exemplaren over de Dampoort op 15 juli. Ook half augustus werden nog van verschillende plaatsen overtrekkende groepjes gemeld.

Tot zover deze lezing. Wij danken God!

Bijeneters (foto Peter Boesman)

